

MAJ 2013 ROK IV, NR 5 (35) NR INDEKSU ISSN 2081-173X

KALEJDUSKO

POWIATU KIELECKIEGO

19 maja
Jarmark
Świętokrzyski

Wydawca:
STAROSTWO POWIATOWE
W KIELCACH
25-516 Kielce
al. IX Wieków Kielc 3
tel. 41 344 54 29
tel./fax 41 344 28 25
e-mail: starostwo@powiat.kielce.pl

Redaktor naczelny:
Agata Niebudek-Śmiech
tel. 41 342 17 29
e-mail: niebudek@powiat.kielce.pl

Zespół redakcyjny:
Agata Lisowska, tel. 41 342 15 27
e-mail: lisowska.a@powiat.kielce.pl
Agnieszka Fiuk, tel. 41 342 15 27
e-mail: fiuk.a@powiat.kielce.pl
e-mail: kalejdoskop@powiat.kielce.pl

Fotografie:
Archiwum
Starostwa Powiatowego
w Kielcach

DTP:
„Fundacja POSTERIS”
Kielce, ul. Krakowska 62

Nakład: 3000 egz.

Kolportaż:
„Kalejdoskop Powiatu Kieleckiego”
dostępny jest w Starostwie Powiatowym
w Kielcach oraz w urzędach miast
i gmin powiatu kieleckiego.

Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania nadesłanych materiałów.

Rozpowszechnianie wszelkich
materiałów bez zgody Wydawcy
jest zabronione.

WYDAWNICTWO BEZPŁATNE

Okladka:
Fot. Agata Lisowska

Szanowni Państwo !

Zapraszam do lektury majowego numeru „Kalejdoskopu Powiatu Kieleckiego”. Ten miesiąc w szczególny sposób poświęcony jest strażakom, którzy 4 maja obchodzili dzień swojego patrona – świętego Floriana. Gratulacje i słowa uznania składaliśmy nie tylko zawodowym strażakom, ale i druhom-ochotnikom, którzy zawsze są blisko ludzi i spieszą im z pomocą, nie bacząc na własne bezpieczeństwo. O historii straży pożarnej w naszym regionie mogą Państwo przeczytać w tym numerze miesięcznika.

Sporo miejsca w majowym wydaniu poświęcamy także oświacie. Rusza nabór do szkół ponadgimnazjalnych, dlatego warto przedstawić ofertę edukacyjną naszych pięciu placówek. Bez wątpienia oferują one kształcenie w atrakcyjnych, poszukiwanych na rynku pracy kierunkach. Nasze szkoły mogą pochwalić się znakomitą kadrą dydaktyczną oraz nowoczesnymi pracowniami. Niezwykle istotna dla uczniów jest możliwość rozwijania swoich pasji i uzdolnień, a także udział placówek powiatowych w międzynarodowych projektach edukacyjnych. Jeden z nich – „TBF – ku lepszej przyszłości”, który realizowaliśmy w partnerstwie z włoskim regionem Abruzzo – dobiegł końca. O jego efektach i o tym, czym zachwycili się goście z Italii, przeczytają Państwo na łamach naszej gazety.

Natomiast w cyklu prezentującym nasze placówki oświatowe przedstawiamy absolwentów „Pałacu”, czyli obecnego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łopusznie.

Tradycyjnie nie zapominamy o sołtysach – tym razem przedstawiamy sylwetkę Renaty Salwy, która jest sołtysem Zachełmia i Górki Kościelnej. Warto również poznać Barbarę Wojciechowską z Pyzówki, która kilka lat temu opuściła Kielce, by rozpocząć nowe życie w urokliwym zakątku gminy Raków. Zajrzyjcie Państwo – za pośrednictwem naszej gazety – w gościnne progi domu pani Barbary.

Serdecznie zapraszam do lektury „Kalejdoskopu Powiatu Kieleckiego”, a 19 maja na Święty Krzyż – na VIII Jarmark Świętokrzyski.

Zdzisław Wrzałka
Starosta Kielecki

Szansa na rozwój i sukces

**Wkrótce ruszy nabór do szkół
ponadgimnazjalnych. Prezentujemy ofertę
edukacyjną powiatowych placówek oświatowych.
Na absolwentów gimnazjów czekają ciekawe
kierunki kształcenia i znakomita
baza dydaktyczna.**

Powiat kielecki jest organem prowadzącym dla pięciu szkół ponadgimnazjalnych – w Bodzentynie, Chęcinach, Chmielniku, Łopusznie i Nowej Słupi. – Nasze szkoły to placówki z wieloletnią tradycją i doświadczeniem. Posiadamy znakomitą, doskonale wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną oraz nowoczesną bazę dydaktyczną – podkreśla Zenon Janus, odpowiedzialny za oświatę wicestarosta kielecki.

W Zespole Szkół nr 3 w Chmielniku znajduje się nowoczesna, pełnowymiarowa hala sportowa z trzema boiskami treningowymi do piłki siatkowej, ręcznej, nożnej i koszy-

kowej. Znakomitymi warunkami dla sportowców może się też pochwalić Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 8 w Nowej Słupi. W ubiegłym roku został oddany do użytku obiekt o powierzchni blisko 3 tys. m kw. Wkrótce zostanie też uruchomiona hala sportowa w Chęcinach.

Nasze szkoły skutecznie zabiegają o unijne środki, dzięki czemu mogą realizować ciekawe projekty, które mają bezpośredni wpływ na rozwój i wykształcenie uczniów. Każda z powiatowych placówek umożliwia młodzieży zdobywanie nowych doświadczeń zawodowych. Nasze szkoły uczestniczą m.in. w pro-

gramach Comenius (Chęciny, Nowa Słupia i Bodzentyn), Kapitał Ludzki (Łopuszno, Bodzentyn i Nowa Słupia) czy Leonardo da Vinci (Chmielnik i Chęciny). Dla uczniów przygotowywane są także bezpłatne kursy, np.: barmańskie, prawo jazdy kat. B, fryzjerskie i kosmetyczne, ze znajomości programu do projektowania AUTOCAD oraz wiele innych podnoszących kwalifikacje i pomagających zdobywać doświadczenie zawodowe.

– Staramy się, by kierunki kształcenia były dostosowane do potrzeb rynku pracy, tak aby nasi absolwenci mieli szansę na znalezienie zatrudnienia – mówi wicestarosta Zenon Janus.

Również nauczyciele z powiatowych placówek oświatowych uczestniczą w programie: *Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci – VETPRO. Wszechstronnie wykształcony nauczyciel – lepszy start uczniów na rynku pracy*, który ma za zadanie rozwijanie i podnoszenie umiejętności pedagogicznych. ■

Kierunki kształcenia w powiatowych szkołach ponadgimnazjalnych:

■ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bodzentynie ul. Suchedniowska 6, tel. 41 311 50 33, www.zspbodzentyn.pl

W skład Zespołu wchodzi: Liceum Ogólnokształcące, Technikum nr 9 o profilach: technik hotelarstwa, technik informatyk, technik obsługi turystycznej, technik inżynierii środowiska i melioracji oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa o kierunkach: cukiernik, kucharz, fryzjer, piekarz.

■ Zespół Szkół nr 2 w Chęcinach ul. Białego Zagłębia 1, tel. 41 315 10 68, www.zspcheciny.cal.pl

Zespół tworzą: Liceum Ogólnokształcące, Technikum nr 1 o profilach: technik mechanik, technik elektryk, technik mechatronik, technik informatyk, technik logistyki, technik hotelarstwa, technik analityk, technik urządzeń i systemów energii odnawialnej, technik obsługi turystycznej oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa o kierunkach: elektromechanik pojazdów samochodowych, ślusarz, monter mechatronik.

■ Zespół Szkół nr 3 w Chmielniku ul. Dygasińskiego 11, tel. 41 354 10 19, www.zs3chmielnik.pl

W skład Zespołu wchodzi: Liceum Ogólnokształcące, Technikum nr 2 o profilach: technik ekonomista,

technik budownictwa, technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej, technik mechanik, technik informatyk, technik drogownictwa, technik organizacji reklamy, technik pojazdów samochodowych, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik architektury krajobrazu oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa o kierunkach: mechanik pojazdów samochodowych, blacharz samochodowy, operator obrabiarek skrawających, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, murarz-tylnarz.

■ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łopusznie ul. Konecka 2, tel. 41 391 40 25, www.zsp5lopuszno.pl

Zespół tworzą: Liceum Ogólnokształcące, Technikum nr 8 o profilach: technik technologii żywności, technik mechanik, technik informatyk, technik hotelarstwa, technik mechatronik, technik elektroniki, technik usług fryzjerskich, technik architektury krajobrazu, technik handlowiec, technik geodeta, technik budownictwa oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa o kierunkach: elektromechanik pojazdów samochodowych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

■ Zespół Szkół nr 8 w Nowej Słupi ul. Szkolna 10, tel. 41 317 76 02, <http://zs8nowaslupia.pl>

W skład zespołu wchodzi: Liceum Ogólnokształcące, Technikum nr 6 o profilach: technik budownictwa, technik żywienia i usług gastronomicznych oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa o kierunkach: mechanik pojazdów samochodowych, murarz-tylnarz.

Jubileusz 140-lecia straży pożarnej na ziemi kieleckiej

Rycerze świętego Floriana

Druhowie – ochotnicy w pełnym rynsztunku

Ludzie różnych stanów społecznych, zawodów i wyznań religijnych – połączyło ich jedno – poświęcenie, pomoc bliźniemu i walka z ogniem.

Nieokiełznany żywioł

Do czasu ustanowienia przez Sejm Czteroletni Komisji Porządkowych Cywilno-Wojskowych w 1789 roku, do których kompetencji należała m.in. ochrona przeciwpożarowa, nikt nie próbował w Polsce rozwiązywać zagadnienia ogniowego w skali ogólnokrajowej. Każda wieś czy miasto podejmowały na własną rękę walkę z żywiołem. Pożar uchodził za dopust

Boży. Należało go przyjąć ulegle, jak wszystko, co człowieka spotyka niezależnie od jego woli.

3003
łączna liczba
strażaków-
ochotników

Pierwsze przepisy przeciwpożarowe wydawano w formie uchwał rad miejskich, nazywano je „porządkami ogniowymi”. Pierwszym miastem w Polsce, które zadbało o bezpieczeństwo pożarowe, był Kraków. W latach 1374–1375 tamtejsza rada miejska podjęła uchwały, które precyzowały obowiązki mieszkańców w razie pożarów i wyznaczały odpowiednie czynności ratownicze.

W połowie XVI wieku czołowy reformator tego okresu, Andrzej Frycz Modrzewski, pisał krytycznie o braku zorganizowania ludności miast podczas gaszenia pożarów. Jako środek zaradczy widział budowanie domów murowanych z cegły i krytych dachówką.

Dopiero w Królestwie Polskim zostało powołane pierwsze stowarzyszenie strażackie – Warszawska Straż Ogniowa (1835–1836). Była to organizacja wojskowa.

Przy jej tworzeniu opierano się na wzorach zaczerpniętych ze straży petersburskiej.

Trafiali do niej poborowi, którzy zamiast służby w wojsku wybrali straż. Zgłaszali się także ochotnicy. Do straży włączeni byli również wszyscy kominiarze, co miało bardzo istotne znaczenie dla przyszłej kultury strażackiej. Ich patronem był święty Florian.

Na terenie dzisiejszej Kielecczyny pierwszym miastem, które zadbało o poprawę bezpieczeństwa ogniowego były Kielce – ośrodek dóbr biskupów krakowskich. Pierwsze zarządzenie przeciwpożarowe wydano tu już w 1574 roku. Do czasu powstania w Kielcach straży pożarnej walkę z żywiołem musieli prowadzić sami mieszkańcy, którymi miał dowodzić „mistrz pożarniczy”.

Początki straży Floriana

Przełomową datą okazał się rok 1864, kiedy to Kalisz otrzymał zezwolenie na wprowadzenie u siebie instytucji Ochotniczej Straży Pożarnej. Był to początek stowarzyszeń pożarniczych na ziemiach polskich.

W imię dbałości o dobro publiczne i w trosce o zabezpieczenie miasta przed ogniem, ludzie różnych stanów społecznych, zawodów i wyznań religijnych połączyli się w jedną organizację dobra publicznego. Zaletą tego typu rozwiązania było uniezależnienie straży ogniowej zarówno od wpływów władz miejskich, jak i częściowo od władz państwowych. OSP stawała się w ten sposób organizacją zależną jedynie od społeczeństwa, przez które została powołana.

W drugiej połowie XIX stulecia w Królestwie Polskim ukształtowały się dwa modele jednostek strażackich. Pierwszy z nich miał charakter straży zawodowej, drugi – cechy stowarzyszenia zrzeszającego ludzi wykonujących zawody niezwiązane z pożarnictwem. Oprócz struktury organi-

114
jednostek OSP
w powiecie
kieleckim

71
średnich
samochodów
ratowniczo-
gaśniczych

Starosta Zdzisław Wrzałka podczas tegorocznych uroczystości z okazji Dnia Strażaka

69

drużyn
młodzieżowych

zacyjnej, Ochotnicze Straże Pożarne osiągnęły w tym okresie pewną kulturę, która w sposób znaczący zaczęła odróżniać strażaków od reszty społeczeństwa. Przyjął się zwłaszcza zwyczaj noszenia munduru, zaczerpnięty od straży warszawskiej. Od niej też zapożyczono model hełmu strażackiego oraz przede wszystkim zwyczaj obchodzenia uroczystości „floriańskich”.

– Organizacje strażackie nie ograniczały swych czynności do walki z żywiołem, lecz prowadziły szeroko zakrojoną działalność społeczną – tłumaczy Krzysztof Janicki, komendant Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach. Oparte na chrześcijańskich, ogólnoludzkich postawach miłości bliźniego i zasadach ratunku mienia społecznego, mogły one łatwiej niż inne instytucje wyjednać w podejrzliwych oczach zaborcy prawo istnienia. Stanowiły ostoję utrzymywania ducha polskiego w narodzie.

Kielecka Straż Ogniowa

W 1873 roku w pałacu biskupim, będącym wówczas siedzibą rządu gubernialnego, odbyło się uroczyste rozpoczęcie działalności kieleckiego Towarzystwa Ochotniczej Straży Ogniowej. Była to trzecia, po kaliskiej i częstochowskiej, straż ochotnicza utworzona w Królestwie Polskim.

Ważnym wydarzeniem w pierwszych latach funkcjonowania w Kielcach straży ogniowej było utworzenie or-

Zabytkowy pojazd strażacki z lat 70. XX w. i figura św. Floriana ze skansenu w Tokarni

Na początku listopada 1897 roku gubernator kielecki wydał rozporządzenie zezwalające mieszkańcom miasta, którzy ukończyli 18 lat i mieli nieposzlakowaną opinię, na zapisywanie się do Straży Ogniowej Ochotniczej Kieleckiej.

Sienkiewicz wspiera

Pod koniec XIX wieku w wielu miejscowościach, znajdujących się obecnie w granicach województwa świętokrzyskiego, zaczęły powstawać stowarzyszenia pożarnicze. W powiecie kieleckim jedne z pierwszych jednostek OSP powstały w 1900 roku w Chęcinach i Chmielniku. W kolejnych latach organizacje strażackie pojawiały się w innych miejscowościach.

– Stowarzyszenia powstawały zwłaszcza tam, gdzie odległości między jedną a drugą strażą były bardzo duże, maskując w ten sposób „białe plamy” na mapie zabezpieczenia przeciwpożarowego – tłumaczy Ireneusz Żak, radny powiatowy i prezes Zarządu Powiatowego OSP RP w Kielcach.

Warto dodać, że kiedy w 1902 roku Henryk Sienkiewicz przybył do Oblęgorka, przyczynił się do powstania Ochotniczej Straży Pożarnej w swojej miejscowości i wyposażił ją w sprzęt gaśniczy.

– W niektórych miejscowościach, zwłaszcza w małych miasteczkach i wsiach, ochotnicze straże pożarne były jedynymi stowarzyszeniami organizującymi działalność społeczno-kulturalną i oświatową. Do zarządu straży wybierana była elita społeczeństwa – opowiada członek Zarządu Powiatu w Kielcach i prezes OSP w Lisowie – Michał Godowski, który od 17 lat jest aktywnym strażakiem-ochotnikiem.

Do kultywowania obyczajów narodowych druhowie umiejętnie wykorzystywali zapis „ustawy o strażach w Królestwie”, który zezwalał na używanie języka polskiego.

– Strażacy, zwłaszcza na wsi, cieszyli się bardzo dużym autorytetem. Teraz też możemy powiedzieć, że bycie strażakiem to wyróżnienie. Praca strażaka kształtuje charakter, uczy odpowiedzialności – mówi Michał Godowski.

15 marca 1935 roku, zgodnie z instrukcją Związku Straży Pożarnych RP, wprowadzono nowy statut, obowiązujący wszystkie straże. Odtąd uległa zmianie nazwa Stowarzyszenia – ze „Straży Ogniowej Ochotniczej” na „Ochotniczą Straż Pożarną”, chociaż już wcześniej używano tej nazwy. Cele i zadania Straży w niczym się nie zmieniły, ale została podporządkowana Związkowi Straży Po-

żarnych Rzeczypospolitej Polskiej i stała się jego członkiem od momentu przyjęcia statutu i zarejestrowania się we właściwym okręgu wojewódzkim tego związku.

W czasie okupacji hitlerowskiej w szeregach organizacji ruchu oporu, również w Armii Krajowej, działało bardzo aktywnie wielu druhow-ochotników i strażaków zawodowych. Po wyzwoleniu kraju spod okupacji niemieckiej ochotnicze straże pożarne należały do tych organizacji, które natychmiast przystąpiły do odbudowy zniszczonego kraju.

55

lekkich
samochodów

Michał Godowski – członek Zarządu Powiatu w Kielcach podczas tegorocznych uroczystości w Morawicy

Wicestarosta kielecki – Zenon Janus oraz Ireneusz Żak – prezes Zarządu Powiatowego OSP RP w Kielcach podczas majowych uroczystości w Woli Murowanej.

kiestry strażackiej. Wzmacniała ona poczucie wartości, nadawała splendoru i sznytu.

– Godny uwagi jest fakt, że orkiestra strażacka po wkroczeniu do Kielc Legionów Piłsudskiego w całości wstąpiła do oddziału, przekształcając się w orkiestrę wojсковą – dodaje Krzysztof Janicki.

W 1886 roku powołana została Miejska Zawodowa Straż Ogniowa, a straż ochotniczą rozwiązano. Do głównych obowiązków straży zawodowej należało gaszenie pożarów, zaś w czasie wolnym od tych powinności czyszczenie kominów, nocna straż na ulicach miasta, zapalanie latarni oraz sprzątnięcie miejskich placów. Wszyscy mężczyźni służący w straży byli bezpłatnie zakwaterowani w budynku przy ulicy św. Leonarda. Jednakże mieszkańcy Kielc walczyli o ponowne utworzenie straży ochotniczej.

Doceniony trud

W tym roku obchodzimy jubileusz 140-lecia działalności strażaków na ziemi kieleckiej.

– Ofiarna służba ochotników i strażaków zawodowych zasługuje na najwyższe uznanie. Od lat ta grupa cieszy się ogromnym społecznym zaufaniem – zauważa Zdzisław Wrzałka, starosta kielecki.

Także wiceprezes Zarządu Powiatowego OSP RP i honorowy członek OSP w Woli Murowanej – wicestarosta kielecki Zenon Janus docenia zaangażowanie strażaków.

– Mówiąc o pracy strażaka, trzeba zwrócić uwagę na ogromne poświęcenie rodziny. Dlatego bardzo sobie cenię ich działalność – podkreśla wicestarosta Zenon Janus.

W powiecie kieleckim obecnie działa 114 jednostek OSP, z tego 40 wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. ■

26

ciężkich
samochodów
ratowniczych

Za pomoc przy pisaniu artykułu dziękuję Krzysztofowi Janickiemu, komendantowi PSP w Kielcach i współautorowi monografii „Kielecka Straż Pożarna w latach 1939–2013”. Korzystałam także z publikacji Michała Kazimierza Nowaka i Jana Rękas.

Młodzi radni podczas uroczystego ślubowania

Młodzi radzą

Będą reprezentować interesy swoich rówieśników, podpowiadać dorosłym w sprawach dotyczących młodego pokolenia. Młodzieżowa Rada Powiatu Kieleckiego zebrała się po raz pierwszy 25 kwietnia.

– Idei utworzenia Rady poświęcają trzy cele: przybliżenie młodzieży zasad funkcjonowania samorządu, jej aktywizacja obywatelska oraz konsultowanie z uczniami rozwiązań, dotyczących np. edukacji czy rynku pracy – mówi Józef Szczepańczyk, przewodniczący Rady Powiatu w Kielcach, pomysłodawca powołania młodzieżowego gremium.

Podczas pierwszego posiedzenia młodzi radni zapoznali się z informacjami na temat powiatu kieleckiego. – Jesteśmy jednym z największych samorządów średniego szczebla. Nasze działania zostały docenione i po raz kolejny zajęliśmy pierwsze miejsce w rankingu prowadzonym przez Związek Powiatów Polskich – mówi Zenon Janus, wicestarosta kielecki.

Wybrano także prezydium Rady. Jej przewodniczącą została Martyna Zawierucha z Zespołu Szkół nr 3 w Chmielniku, wiceprzewodniczącymi – Martyna Czarnecka z Zespołu Szkół nr 2 w Chęcinach i Justyna Wojciechowska z Zespołu Szkół nr 3 w Chmielniku.

– Mam nadzieję, że nasza współpraca będzie układać się dobrze, a obrady będą owocne – mówiła przewodnicząca Młodzieżowej Rady Powiatu Kieleckiego. Sekretarzem Rady została Paulina Pankowska, na skarbnika wybrano Piotra Telkę, członkiem prezydium został Maciej Kowalczyk. Wybrano również skład Komisji Rewizyjnej, którą tworzą: Adrian Skrzypczyk (przewodniczący), Ewa Bugajska i Iryna Terletska.

Zadaniem Rady będzie m.in. współpraca z samorządami uczniowskimi, podejmowanie działań na rzecz ochrony praw i godności młodych mieszkańców powiatu, promoci

cja kultury oraz działalności charytatywnej, a także podejmowanie inicjatyw na rzecz integracji i współpracy środowisk młodzieżowych. Statut 29-osobowej Rady zakłada, że będzie ona obradować nie rzadziej niż raz na pół roku.

Wyборы do młodzieżowego gremium odbyły się we wszystkich szkołach powiatowych w połowie marca. Warto dodać, że Młodzieżowa Rada Powiatu Kieleckiego jest pierwszą i jedyną w województwie świętokrzyskim. ■

Akty nominacyjne wręczyli przewodniczący Rady Powiatu w Kielcach Józef Szczepańczyk oraz wicestarosta Zenon Janus

Jesteśmy super...

Statuetkę Super Powiat odebrał starosta Zdzisław Wrzałka podczas XVI Zgromadzenia Ogólnego ZPP w Wiśle. W czerwcu do tej nagrody dotaczy wyróżnienie dla najlepszego powiatu.

Starosta Zdzisław Wrzałka z wyróżnieniem

Tytuł Super Powiat przyznawany jest samorządowi, który uzyska największy procentowy udział realizacji kategorii zawartych w Rankingu Powiatów i Gmin. Nasz samorząd jako jedyny otrzymał to prestiżowe wyróżnienie w kategorii powiatów powyżej 120 tys. mieszkańców. Nasz ubiegłoroczny wynik to uzyskanie punktów w 72 proc. kategorii. Statuetkę odebrał starosta kielecki Zdzisław Wrzałka podczas XVI Zgromadzenia Ogólnego ZPP, które odbywało się w Wiśle. – To dla naszego samorządu ogromne wyróżnienie, ale i wielkie wyzwanie – mówi.

Wkrótce do tej nagrody dotaczy kolejna – za zwycięstwo w Ogólnopolskim Rankingu Gmin i Powiatów, który prowadzony jest przez Związek Powiatów Polskich. Nasz powiat z liczbą punktów – 48 745 zwyciężył w grupie samorządów średniego szczebla powyżej 120 tys. mieszkańców, wyprzedzając powiaty: bielski, cieszyński, tarnowski i limanowski. To już szóste z rzędu zwycięstwo powiatu kieleckiego w tym prestiżowym rankingu. Jego laureaci otrzymają nagrody podczas IV Ogólnopolskiego Kongresu Regionów, który odbędzie się w dniach 11-13 czerwca w Świdnicy. (nieb.)

Aktywnie dla niepełnosprawnych

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” realizuje powiat kielecki. Umowa z PFRON opiewa na kwotę 323 tys. zł.

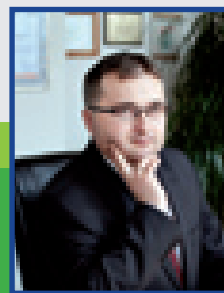
Program „Aktywny samorząd” realizowany będzie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach (moduł I – likwidacja bariery transportowej) oraz Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Kielcach (moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym).

W ramach modułu I przewidziana jest pomoc w likwidacji barier w transporcie (zakup i montaż oprzyrząd

dowania do posiadanego samochodu) i poruszaniu się (zakup wózka inwalidzkiego, protezy kończyny) oraz w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki nad osobą zależną. PCPR w Kielcach rozpoczęło już nabór wniosków, które można składać do 30 września.

Natomiast moduł II skierowany jest do studentów. Mogą oni ubiegać się o dofinansowanie lub refundację kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym. Wniosków przyjmowane będą do 17 maja.

Wzory dokumentów dostępne są na naszej stronie internetowej (www.powiat.kielce.pl) w zakładce „AKTYWNY SAMORZĄD”. (alis.)

JACEK BARAŃSKI, członek Zarządu Powiatu w Kielcach:

Pozyskane pieniądze zostaną przeznaczone na wsparcie osób niepełnosprawnych z powiatu kieleckiego i służyć będą działaniom mającym na celu rozwiązywanie problemów ograniczających ich udział w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji.

Szczegółowe informacje dotyczące programu można uzyskać telefonicznie: 41 342 16 74 (Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej), 41 342 15 35 (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach).

Nuty i słowa na Świętym Krzyżu

Historia i tradycje naszego regionu będą motywem przewodnim VIII Jarmarku Świętokrzyskiego, który 19 maja odbędzie się na Świętym Krzyżu.

Już po raz ósmy spotkamy się na Świętym Krzyżu, by przywołać klimat dawnych jarmarków i spotkać się na wspólnym muzykowaniu. Warto więc zarezerwować niedzielę, 19 maja.

Jarmark Świętokrzyski to impreza rodzinna, podczas której prezentujemy lokalnych artystów, zapraszamy gości do wspólnej zabawy oraz do odwiedzenia stoisk twórców ludowych – mówi wicestarosta kielecki Zenon Janus.

Impreza rozpocznie obchody wyniesienia kościoła p.w. Świętej Trójcy na Świętym Krzyżu do godności bazyliki mniejszej.

Jarmark pod hasłem „Nuty i słowa z mgieł gołoborza”, rozpocznie się o godz. 11 od mszy świętej polowej, po której zapraszamy na premierowe widowisko „Wołały się echa po leśnych górach...”. Nad nim wraz z artystami z gmin Bieliny i Nowa Słupia (m.in. chórem „Sabbaton”, „Chelmowiankami” i „Echem Łysicy”) pracuje bard z „Pawnic pod Baranami” – Piotr „Kuba” Kubowicz. To widowisko jest hołdem złożonym powstańcom styczniowym, którzy stacjonowali na Świętym Krzyżu w 1863 roku.

Koncert oparliśmy m.in. na tekstach listu papieża Piusa IX, nakazującego modlitwę za Polskę, prozie Stefana

Żeromskiego oraz utworach gwarowych Jana Gajzlera i Józefa Ozgi Michalskiego – wylicza Marzena Michałowska-Kowalik, koordynatorka projektu. – W widowisku usłyszymy także pieśni z okresu powstania styczniowego, do części z nich muzykę specjalnie dla tego spektaklu napisał Piotr „Kuba” Kubowicz. Naszym lokalnym zespołom towarzyszyć będą znakomici artyści, m.in. Michał Półtorak z „Pawnic pod Baranami”.

W programie tegorocznego Jarmarku znalazły się także: „Chorały gregoriańskie”, „Suiita Świętokrzyska”, popisy „Ulańskiej Fantazji”, pokazy sokolnicze oraz widowisko muzyczne „Od Łysicy do Wiślicy”. Oparto zostało ono na autorskich tekstach Adama Ochwanowskiego, do których muzykę skomponował Bronisław Opalko, zaaranżował ją Tomasz Bracichowicz, zaś adaptacji dokonał Arkadiusz Szostak. W widowisku zobaczymy m.in. Izabelę Trojanowską, Bronisława Opalkę, grupę Mafia oraz Zespół Pieśni i Tańca „Kielce”.

Do wspólnej zabawy zaproszą najmłodszych aktorzy teatru lalkowego „Kubus”, zaplanowano także warsztaty i gry oraz konkursy przygotowane przez Świętokrzyski Park Narodowy. ■

ORGANIZATORAMI JARMARKU SĄ:
Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Starostwo Powiatowe w Kielcach, Urząd Gminy w Bielinach, Urząd Gminy w Nowej Słupi, Urząd Miasta Kielce, Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach, Ojcowie Oblaci, Świętokrzyski Park Narodowy, Lokalna Grupa Działania „Wokół Łysej Góry”.

Tegoroczny Jarmark zrealizowany został dzięki wsparciu finansowemu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Świętokrzyskiego.

Program ten umożliwia rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki tych obszarów oraz wpływa na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej – mówi Piotr Żołądek, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego odpowiedzialny za KSOW.

Spotkanie po włosku

Chleb pachniał świeżym ziarnem, nożyczki wycinały w papierze ozdobne szlaczki, a garnki... A garnki lepili nie święci, lecz uczniowie powiatowych szkół...

Region świętokrzyski poznawali Włosi podczas wizyty zorganizowanej w ramach projektu „TBF – ku lepszej przyszłości. Edukacja jako miejsce promocji regionów – świętokrzyskiego i Abruzzo”. Projekt, w ramach Comeniusa Regio, skierowany jest do nauczycieli przedmiotów zawodowych związanych z turystyką i hotelarstwem oraz młodzieży z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bodzentynie i Zespołu Szkół nr 2 w Chęcinach. Jego partnerami są: Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach, Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców Branży Spożywczej w Kielcach, zaś ze strony włoskiej – region Abruzzo.

Wiele niezapomnianych wrażeń nasi partnerzy wynieśli z wizyty w Parku Etnograficznym w Tokarni. Z zainteresowaniem zaglądali do zabytkowych wiejskich chałup, mogli podejrzeć warsztaty garncarstwa, dawnych gier i zabaw, wycinanek oraz pieczenia chleba i podplomyków.

– Wypiek chleba żytniego to najwyższa sztuka – mówiła Małgorzata Pawlik, prezentując dzieło z jasnym, wyrobionym ciastem, które powędrowało do rozgrzanego pieca. Włosi zwiedzili także Jaskinię „Raj”, w Wąchocku podziwiali opactwo Cystersów i przyglądali się produkcji w Zakładzie Wyróbów Wędliniarskich Pawła Nowaka. Na-

szym gościom z Italii niezwykle smakowały słodkości z piekarni Tadeusza Kosińskiego z Piekoszowa. Kolejnym punktem wizyty włoskich partnerów był Zakład Produkcyjno-Handlowy „Megawita”, a zwiedzanie naszego regionu zakończyło się w Sandomierzu. Finałem wizyty była konferencja podsumowująca projekt.

– Włoskich partnerów gościliśmy w regionie świętokrzyskim już po raz drugi. Mam nadzieję, że wymiana doświadczeń przyniesie wszystkim korzyści – podkreślał wicestarosta Zenon Janus. – Nauczyciele ze szkół powiatowych zapoznali się z systemem nauczania przedmiotów zawodowych we Włoszech. Ponadto młodzież przygotowała projekty stron internetowych gospodarstw agroturystycznych.

O korzyściach uczestnictwa w projekcie mówił także Józef Telecki, prezes Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców Branży Spożywczej w Kielcach: – Podczas pobytu u włoskich partnerów miałem możliwość podpatrywania pracy tamtejszych szkół. W mojej pamięci pozostały profesjonalnie wyposażone sale dydaktyczne. (nieb.)

Młodzież uczestnicząca w projekcie uczyła się wypieku chleba tradycyjną metodą

KLUB RADNYCH

Ochrona zdrowia

KAZIMIERZ BIELECKI

Niezbędne jest zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa oraz poprawa efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia. Należy dostosować opiekę zdrowotną do dynamiki długookresowych trendów demograficznych, a także zapewnić poprawę stanu zdrowia społeczeństwa w stopniu zmniejszającym dystans istniejący pomiędzy Polską, a średnim poziomem stanu zdrowia ludności w UE.

Problem – słaby poziom usług medycznych i socjalnych, niedoskonała infrastruktura ochrony zdrowia, mała atrakcyjność województwa dla osób migrujących.

W celu poprawienia sytuacji w zakresie usług należy:

- poprawić dostęp do usług medycznych dla mieszkańców województwa w zakresie podstawowym i specjalistycznym,
- poprawić świadomość i zachowania prozdrowotne poprzez masowe wdrażanie programów profilaktycznych,
- wdrożyć niezbędne projekty inwestycyjne w zakresie ochrony zdrowia,
- skoordynować działania na rzecz stworzenia sieci szpitali oraz sprywatyzowania podstawowej opieki zdrowotnej,
- zwiększyć zainteresowanie placówek ochrony zdrowia programami profilaktycznymi w zakresie podstawowym i specjalistycznym,
- wzmocnić działalność placówek specjalistycznych, jak Świętokrzyskie Centrum Onkologii, Świętokrzyskie Centrum Kardiologii,
- promować i rozwijać lecznictwo uzdrowiskowe oraz ośrodki leczniczo-wypoczynkowe (źródła wód mineralnych w Busku-Zdroju i Solcu-Zdroju),
- zbudować ogólnopolski elektroniczny rejestr usług medycznych,
- sprzyjać inwestowaniu w infrastrukturę ratownictwa medycznego,
- wprowadzić nowoczesne systemy informatyczne i łączności,
- wzmocnić profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami.

OPIEKA SPOŁECZNA

Problem: słaby poziom usług społecznych, słaba infrastruktura społeczna. W celu poprawienia tej sytuacji należy wdrożyć niezbędne remonty i modernizacje infrastruktury oraz nowe inwestycje, stworzyć nowe usługi socjalne, skoncentrować się na określonych sferach pomocy społecznej.

- **Prawidłowo funkcjonująca rodzina:**
  - stworzenie systemu zapobiegania kryzysom w rodzinie,
  - pomoc osobom samotnym i rodzinom w kryzysie,
  - budowanie lokalnych systemów wsparcia dla osób w kryzysie i ofiar przemocy,
  - poradnictwo specjalistyczne, m.in. dla dzieci z zaburzeniami zachowania i ADHD.
- **Profesjonalna organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży:**
  - budowanie sieci ognisk wychowawczych,
  - wspieranie inicjatyw wzbogacających ofertę zajęć pozaszkolnych.
- **Rozbudowa i wspieranie systemu rodzinnej opieki zastępczej:**
  - zwiększenie liczby profesjonalnych rodzin zastępczych i pogotowia rodzinnego,
  - zwiększenie efektywności działań umożliwiających powrót dziecka do rodziny biologicznej.
- **Powrót z placówki wychowawczej do rodziny:**
  - zapewnienie dzieciom do 3. roku życia rodzinnej opieki zastępczej,
  - przyjmowanie do placówek tylko tych osób, które z różnych powodów nie mogły zostać umieszczone w rodzinnej formie opieki zastępczej,
  - praca z rodziną biologiczną,
  - propagowanie działalności i współpraca z ośrodkiem adopcyjno-opiekuńczym.

- Wszechstronna opieka i bogata oferta zajęć dla mieszkańców domów pomocy społecznej – poprawa warunków socjalno-bytowych mieszkańców domów pomocy społecznej w kierunku aktywizowania i rozwoju samorządności mieszkańców.
  - Diagnostowanie, konsultowanie i poradnictwo zawodowe bardziej dostępne dla mieszkańców poszczególnych powiatów – dostosowanie organizacji pracy i struktur poradni psychologiczno-pedagogicznych do zgłaszanych potrzeb mieszkańców.
- Inicjowanie i koordynowanie działań w zakresie polityki społecznej w powiatach – zapewnienie realizacji zadań Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie.

KAZIMIERZ BIELECKI
Przewodniczący Komisji Zdrowia Rodziny i Spraw Społecznych
Radny Klubu PiS

KAZIMIERZ BIELECKI

IRENA GMYR

MIROSŁAW GĘBSKI

ANDRZEJ MICHAŁSKI

TOMASZ PLEBAN

TOMASZ ZBRÓG

KLUB RADNYCH

RENATA JANIK

MARIAN FERDEK

JACEK BARAŃSKI

RENATA JANIK

MIĘCZYŚLAW KĘDZIŃSKI

DARIUSZ SKIBA

GRZEGORZ ŚWIT

Rok 2012 był korzystny dla funkcjonowania powiatowych zakładów opieki zdrowotnej, w tym szczególnie dla Świętokrzyskiego Centrum Matki i Noworodka – Szpital Specjalistyczny w Kielcach. Wszystkie jednostki uzyskały dodatnie wyniki bilansowe oraz polepszyły wskaźniki swojej działalności.

Zadania powiatu kieleckiego w zakresie opieki zdrowotnej i promocji zdrowia w 2012 roku były realizowane przez: Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka – Szpital Specjalistyczny w Kielcach, Szpital Powiatowy w Chmielniku, Powiatowe Centrum Usług Medycznych w Kielcach.

Powiatowe jednostki mają bardzo dobrą opinię wśród pacjentów, a dzięki dobrej kadrze lekarsko-pielęgniarskiej oraz właściwemu zarządzaniu rośnie liczba leczonych pacjentów, wykorzystanie łóżek szpitalnych oraz liczba udzielanych porad specjalistycznych.

Wysoki poziom jakości świadczonych usług medycznych w naszych szpitalach potwierdzają certyfikaty: ISO 9001, ISO 22000 oraz certyfikat akredytacyjny.

W 2012 ROKU POWIATOWE JEDNOSTKI SŁUŻBY ZDROWIA UDZIELIŁY MIESZKAŃCOM POWIATU KIELECKIEGO I MIESZKAŃCOM KIELC ŁĄCZNIE NASTĘPUJĄCYCH ŚWIADCZEŃ MEDYCZNYCH:

- podstawowa opieka zdrowotna – 52.755 porad,
- ambulatoryjna opieka specjalistyczna – w 30 poradniach 77.807 porad,
- lecznictwo stacjonarne – w 5 oddziałach szpitalnych i ZOL, które łącznie posiadają 231 łóżka, leczono 10.481 pacjentów,
- rehabilitacja – wykonano 92.695 zabiegów rehabilitacyjnych,
- medycyna pracy – 16.121 porad.

ŁĄCZNE WYNIKI BILANSOWE ZA 2012 ROK NASZYCH JEDNOSTEK PRZEDSTAWIAJĄ SIĘ NASTĘPUJĄCO:

- suma przychodów: 47.138.323 zł,
- suma kosztów: 46.234.984 zł,
- wynik finansowy: 903.339 zł.

W 2012 roku powiatowe szpitale realizowały inwestycje współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007–2013. Całkowita wartość tych inwestycji to 1.277.718 zł, w tym z UE: 967.485 zł.

Samorząd powiatu kieleckiego wspiera placówki służby zdrowia. W 2012 roku jednostki otrzymały dotację z budżetu w kwocie 4.962.723 zł (w tym na wkład własny do inwestycji z RPO). Dotychczasowe działania samorządu powiatowego w zakresie nadzoru oraz wsparcia organizacyjnego i finansowego w istotny sposób wpłynęły na funkcjonowanie naszych jednostek służby zdrowia.

RENATA JANIK
Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu w Kielcach
Radna Klubu PO

KLUB RADNYCH

DANUTA ŻEBROWSKA

Szanowni Państwo!

Statystyki dotyczące wypadków drogowych zarówno w kraju, jak i w naszym powiecie są nieubłagane. Z roku na rok notuje się tendencję wzrostową jeśli chodzi o liczbę wypadków drogowych i kolizji. Policja podejmuje działania prewencyjne, szczególnie w okresie letnim wzmacnia rutynowe kontrole, stawia coraz więcej radarów, by ograniczać prędkość na drogach. Niestety, zabiegi stosowane w celu zmniejszenia zagrożenia wypadkami drogowymi okazują się jednak nie na tyle skuteczne, by spadła ich liczba. Najczęstszym powodem wypadków bywa brawura, alkohol, brak wyobraźni u kierowców. W większości przypadków chodzi o młodych kierowców, którzy przekraczają prędkość i lekceważą podstawowe przepisy drogowe. Bezpieczeństwo na drodze powinno być dla nas, użytkowników pojazdów mechanicznych, sprawą priorytetową. Często podróżujemy z rodziną, przewozimy dzieci, których nie możemy narażać na niebezpieczeństwo. Warto o tym pomyśleć, kiedy będziemy naciskać pedał gazu czy podróżować bez zapiętych pasów. Wielokrotnie prowadzimy auta i jednocześnie rozmawiamy przez telefon, co zwiększa ryzyko wypadku. Latem na nasze drogi wyjeżdżają rowerzyści oraz motocykliści, należy zatem zwrócić na nich szczególną uwagę. Natomiast rowerzyści oraz motocykliści powinni zadbać o to, by ich pojazdy były sprawne po zimie. Niezbędne są również kaski, kamizelki odblaskowe oraz sprawne oświetlenie. Jednak zawsze najważniejsza jest rozważa i o to proszę wszystkich użytkowników pojazdów mechanicznych.

DANUTA ŻEBROWSKA
Radna Klubu PSL

BARBARA BARSZCZ

JAN CEDRO

ELŻBIETA DUDEK

BOGDAN GIERADA

ZENON JANUS

STEFAN PACAK

ANDRZEJ PIWOŃSKI

STANISŁAW RĘKAS

MAŁGORZATA SITARZ

JÓZEF SZCZEPAŃCZYK

IRENEUSZ ŻAK

DANUTA ŻEBROWSKA

KLUB RADNYCH

Radnik Lwowski
Komunikacyjny

Człowiek jest najważniejszy

RYSZARD MAŃKUS

Ryszard Mańkus w obszarze swojego działania, skąd uzyskał mandat – gminy Górno, Bodzentyn – zajmuje się wspieraniem wszelkich działań i inicjatyw konkretnie powiązanych z samorządem powiatowym, a także wojewódzkim. Od ośmiu lat działa w Radzie Powiatu. W IV kadencji pełni liczne funkcje w komisjach Rady. Jest sekretarzem Komisji Dróg, Komunikacji i Budownictwa, członkiem Komisji Rewizyjnej oraz Rady Społecznej Świętokrzyskiego Centrum Matki i Noworodka w Kielcach.

– W obecnej kadencji, jak i pozostałych, aktywnie pracuję na rzecz powiatu kieleckiego. Swoje obowiązki wykonuję sumiennie, aby nie zawieść zaufania swoich wyborców. W czasie pełnienia funkcji radnego powiatu kieleckiego w celu zapewnienia bezpieczeństwa wnoszę wiele interpelacji dotyczących m.in. złego stanu dróg, wykaszania traw na poboczach, udrażniania przepustów oraz budowy chodników. Uważam, że środki przeznaczane na remonty i budowę dróg są niewystarczające, natomiast oszczędności z budżetu powinny być przeznaczane w większości na infrastrukturę drogową. Jestem człowiekiem aktywnym społecznie, wrażliwym na krzywdę drugiego człowieka. Wspieram wiele inicjatyw mających na celu poprawę życia na wsi, m.in. poprzez współpracę z wieloma kołami gospodyń wiejskich i instytucjami wspierającymi wieś. Jako społecznik i miłośnik folkloru świętokrzyskiego od wielu lat jest członkiem Zespołu Pieśni i Tańca „Bęczkowanie”. Czas wolny poświęcam na pogłębianiu wiedzy na temat rolnictwa.

Ryszard Mańkus
Radny Klubu SLD

RYSZARD BARWINEK

WŁADYSŁAW JACEWICZ

TOMASZ LATO

RYSZARD MAŃKUS

RYSZARD MATULIŃSKI

W trosce o środowisko

Bogdan Gierada,
członek Zarządu Powiatu w Kielcach:

– Zadowolające jest to, że młodzi ludzie coraz chętniej włączają się w tego typu akcje. Niewątpliwie zwiększa się świadomość społeczeństwa w kwestiach konieczności ochrony środowiska i segregacji odpadów. Uczniowie zebrali ogółem: 63.702,50 kg odpadów, w tym ponad 59 tys. kg makulatury i 4 tys. butelek typu PET.

Blisko 65 tys. kilogramów odpadów zebrali uczestnicy konkursu „Segreguj razem z nami – butelki typu PET oraz papier”

W ramach programu edukacji ekologicznej „Dla Ziemi, dla siebie” zorganizowano konkurs dla szkół podstawowych z powiatu kieleckiego. Do zabawy zgłosiły się placówki, których uczniowie zbierali surowce wtórne – papier i butelki typu PET. Dzieciaki z 25 szkół pokazały, jak pięknie można dbać o środowisko i jak należy segregować odpady. Jury oceniało efekty pod kątem zebranych surowców wtórnych, liczby uczniów biorących czynny udział w akcji oraz sprawdzało dokumenty potwierdzające odbiór odpadów przez uprawnione do tego jednostki.

Konkurs przeprowadzono w dwóch kategoriach: grupowej oraz indywidualnej.

KATEGORIA GRUPOWA:

- I MIEJSCE** Zespół Szkół w Ćmińsku, gmina Miedziana Góra –14.800 kg
- II MIEJSCE** Zespół Placówek Oświatowych w Jaworzni, gmina Piekoszów –14.790 kg
- III MIEJSCE** Zespół Szkół w Bęczkowie, gmina Górno –7461 kg

KATEGORIA INDYWIDUALNA:

- Wiktor Szczesiak** z Zespołu Szkół w Ćmińsku – 3123 kg makulatury
- Radek Bartosz** z Zespołu Placówek Oświatowych w Jaworzni – 2950,92 kg odpadów
- Patryk Garbat** z Zespołu Placówek Oświatowych w Jaworzni – 2746 kg odpadów
- Wiktoria Bujnowska** z Zespołu Szkół w Bęczkowie – 2098,6 kg odpadów
- Agata Kaleta** z Zespołu Szkół w Bęczkowie – 2075,6 kg odpadów
- Julia Reczyńska** z Zespołu Szkół w Ćmińsku – 1615 kg makulatury
- Mikołaj Grabowski** z Zespołu Szkół w Ćmińsku – 1593 kg makulatury
- Oskar Malarecki** z Zespołu Placówek Oświatowych w Jaworzni – 1547,2 kg odpadów
- Dawid Gruszka** Zespołu Placówek Oświatowych w Jaworzni – 1324 kg odpadów
- Kinga Łakomicz** Zespołu Szkół w Bęczkowie – 1173 kg odpadów

Dla Ojczyzny

Medalem „Pro Patria” za zaangażowanie na rzecz kombatantów został odznaczony starosta kielecki Zdzisław Wrzałka.

Starosta Zdzisław Wrzałka wraz z odznaczonymi kombatantami

Uroczystość odbyła się podczas uroczystej sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

– To zaszczyt móc podziękować tym, którym zawdzięczamy wolność i demokrację. Dziękujemy też tym, którzy pomagają kombatantom przypominać, jak wyglądała historia Polski – mówił Jan Stanisław Ciechanowski, kierownik Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Medal „Pro Patria” został ustanowiony przez kierownika Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w 2011 roku. Uehonorowane mogą być nim osoby i instytucje, „za szczególne zasługi w kultywowaniu pamięci o walce o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej”.

W gronie wyróżnionych odznaczeniem znalazł się Zdzisław Wrzałka.

– To szczególne wyróżnienie. Bardzo się cieszę, że moje zaangażowanie i działania na rzecz środowisk kombatanckich zostały zauważone i docenione – mówił starosta.

Wyróżnieni zostali też członkowie Powiatowej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych: Zenon Markiewicz, Michał Kosztołowicz i Daniel Nowakowski. (alis.)

Bo doświadczeniami warto się wymieniać

Drogowa Grupa Wymiany Doświadczeń spotkała się w Płocku. W jej obradach uczestniczył członek Zarządu Powiatu w Kielcach – Michał Godowski.

Michał Godowski, członek Zarządu Powiatu w Kielcach:

– Powiat kielecki jest jednym z uczestników projektu „Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego”. Obejmuje on trzy moduły: ochronę zdrowia, drogi oraz oświatę.

Już po raz siódmy drogowcy wymieniali się doświadczeniami, rozmawiali na temat sposobów pozyskiwania pieniędzy na modernizację dróg. Ekspert ze Związku Powiatów Polskich Jarosław Komża poprowadził dyskusję na temat finansowania inwestycji drogowych z funduszy strukturalnych przewidzianych na lata 2014–2020. Przedstawiciele powiatów, uczestniczący w pracach Grupy Wymiany Doświadczeń, przedstawili planowane do wdrożenia usprawnienia w zarządzaniu drogami powiatowymi.

– System zarządzania zimowym utrzymaniem dróg w powiecie kieleckim został szczególnie doceniony, dobrze wypowiadano się także o technologii SMA czyli tzw. cichych asfaltach, które wprowadził powiat bieruńsko-lędzki – relacjonował spotkanie Michał Godowski.

Drugi dzień zjazdu został poświęcony na wizytację wybranych inwestycji drogowych powiatu płockiego. Odwiedzono m.in. bazę w Sikorzu, gdzie członkowie GWD mogli obejrzeć najnowszy zakup Zarządu Dróg Powiatowych w Płocku – koparko-ladowarkę wyposażoną w zamiatarkę oraz pług do odśnieżania. (afi.)

Zapomniany kościół

Grzymalków w gminie Mniów jest jedną z nielicznych wsi, w których zobaczyć można dwa kościoły.

Miejscowość ma stary rodowód. Różnie tłumaczy się jej nazwę. Według legendy związana jest ona z pobytem na tych terenach króla Władysława IV Wazy. Władca miał drzeć pod drzewem w pobliżu drewnianego kościółka i stąd powstał Drzymalków, przemianowany później na Grzymalków. Inne, mniej znane legendy mówią, że nazwa wsi wiąże się z osobą szlachcica o nazwisku Grzymała.

Natomiast historycy wiążą korzenie Grzymalkowa z hrabią Kazanowskim herbu Grzymała, który w 1631 roku wybudował tu drewniany kościółek. Wokół niego rozrosła się wieś. Świątynia przetrwała ponad 200 lat. W 1849 roku, potężny wiatr naruszył jego konstrukcję i konieczne stało się wzniesienie nowej świątyni.

Dopiero po dziesięciu latach zbudowano nowy neogotycki kościół pod wezwaniem św. Michała Archanioła – dzięki ofiarności parafian i rodziny Kołłątajów z pobliskiej Wólki Kluckiej. Budowla była murowana na planie prostokąta i miała trzy ołtarze.

Już w 1928 roku uznano, że kościół jest za mały. Opinię tę powtórzył wizytujący parafię w 1942 roku bp Czesław Kaczmarek. W 1958 roku zatwierdzono projekt nowej świątyni autorstwa profesora Politechniki Warszawskiej – Tadeusza Broniewskiego i rozpoczęto budowę, która trwała do roku 1969.

Po 119 latach stary kościół przestał służyć wiernym. Obecnie jest w bardzo złym stanie, warto jednak zobaczyć jego ruiny, choćby ze względów historycznych.

Do Grzymalkowa najłatwiej dojechać można z drogi 74, skręcając w Mniowie na Rudę Strawczyńską. Gdy znajdziemy się już we wsi, można odwiedzić pobliską miejscowość Wólka Klucka, gdzie znajdują się ruiny „Kołłątajówki”, czyli pałacu Eustachego Kołłątaja. W tej malowniczej miejscowości chciał mieć swą rezydencję sam Hugo Kołłątaj. (alis.)

Zapaśnik i leśnik

Bogdan Gierada piąty w górnym rzędzie od prawej

O wielkiej pasji, jaką jest sport oraz zamiłowaniu do służby mundurowej opowiada Bogdan Gierada, członek Zarządu Powiatu w Kielcach.

– Od kiedy siegam pamięcią, lubiłem aktywnie spędzać czas. Byłem bardzo energicznym dzieckiem i zawsze potrafiłem znaleźć sobie zajęcie. Nie przypominam sobie, bym kiedykolwiek się nudził – wspomina Bogdan Gierada.

Członek Zarządu Powiatu w młodości trenował zapasy. Przez pięć lat związany był z Klubem Sportowym „Radomka”, w którym odnosił liczne sukcesy. Jako uczeń szkoły rolniczej walczył w stylu wolnym, ale doskonale radził sobie także w klasycznym. Kilkakrotnie udało mu się zdobyć tytuł mistrza województwa, awansował nawet do pierwszej ligi zapaśniczej.

– W tej dyscyplinie sportu trzeba się było wykazać nie tylko umiejętnościami siłowymi, ale też sprytem i intuicją – mówi.

Sentyment do tej dziedziny sportu pozostał do dziś. Kiedy tylko członek Zarządu ma sposobność, ogląda wszelkiego rodzaju zawody zapaśnicze.

Kolejną dyscypliną sportową, którą Bogdan Gierada uprawiał, była piłka nożna. Kiedy pracował w Nadleśnictwie Łągów, był jednym z zawodników tamtejszej Ligi Piłki Nożnej. Wraz z kolegami ma na swoim koncie sporo sukcesów, które teraz z rozrównieniem wspomina. Spektakularne zwycięstwo odniósł też jako członek Zarządu Gminy Łągów w Mistrzostwach Polski Samorządowców – drużynowo zajęli wówczas pierwsze miejsce w turnieju w Brennej.

Nieodłącznym elementem życia członka Zarządu jest przyroda, z którą stara się jak najczęściej obcować. Bogdan Gierada uwielbia spacerować po lesie, dzięki którym relaksuje się i wycisza, przez wiele lat związany był przecież z Nadleśnictwem Łągów. Pracę leśnika wspomina bardzo ciepło. Z dużym zaangażowaniem wykonywał swoje obowiązki, a szczególnie nacisk kładł na ochronę przeciwpożarową.

Pan Bogdan śmieje się, że ma słabość do munduru. Nosił go nie tylko jako leśnik, ale też jako strażak, bowiem jest druhem Ochotniczej Straży Pożarnej w Łagowie. Podczas szesznastego jubileuszu istnienia OSP Łągów został odznaczony Brązowym Medalem „Za zasługi dla pożarnictwa”.

Aktywny styl życia Bogdana Gierady ma niewątpliwie wpływ na jego zdrowie i samopoczucie. (afi.)

Zupa od Karola

Składniki:

dwa kubki dorodnej fasoli, dwie duże marchewki, jedna duża pietruszka, średni seler, duży por, dwa pomidory, kawał dobrej uwędzonej wiejskiej kielbasy, osetka masła i dwie łyżki maki, majeranek, ziolo macierzanki, pieprz i sól.

Wykonanie:

Fasolę moczymy 12 godzin w wodzie źródłanej. Gotujemy w tej samej wodzie do miękkości. Pod koniec gotowania dodajemy wszystkie warzywa pokrojone w kostkę, tylko pora kroimy w talarki. Zaprządzamy zasmażką z masła i dwóch łyżek maki. Dodajemy ziolo i przyprawy.

Prezentujemy Państwu przepis na danie z IV Powiatowego Konkursu na Najsmaczniejszą Tradycyjną Potrawę Powiatu Kieleckiego. Tym razem polecamy recepturę na „Karolową fasolę” Koła Gospodyń Wiejskich „Macierzanka” z gminy Miedziana Góra.

Realizować marzenia

– To niezwykle miłe i budujące, że tak wielu mieszkańców dało mi kredyt zaufania – mówi Renata Salwa, sołtys Zachelmia i Górki Kościelnej.

Renata Salwa sołtysem jest pierwszą kadencję. Wybory wygrała w 2011 roku, znaczną przewagą głosów. Do zgłoszenia swojej kandydatury namówił ją były sołtys – Feliks Piec, który dostrzegł w niej potencjał i chęć niesienia pomocy innym. Pani Renata mówi, że nigdy nie planowała udziału w wyborach. Tym większe było jej zdziwienie, gdy zwyciężyła. – Bardzo ważne jest, by nie zawieść ludzi – podkreśla pani sołtys.

Decyzję o kandydowaniu pani Renata przeanalizowała z mężem i córkami. Rodzina od początku wspierała ją i dodawała otuchy. Początki pracy w roli sołtysa były dla naszej bohaterki dość trudne, ponieważ musiała się na-

uczyć tak dysponować czasem, by pogodzić wszystkie obowiązki. Oprócz działań na rzecz sołectwa, była wtedy w trakcie studiów licencjackich i prowadziła wraz z mężem sklep. – Gdyby nie jego wyrozumiałość i pomoc, to niewątpliwie nie sprostałabym tym wszystkim zadaniom – chwali męża pani Renata.

Wsparcie najbliższych okazało się bardzo cenne, kiedy zapadła decyzja o zamknięciu szkoły w Zachelmie. Pomimo wszelkich starań nie udało się uratować placówki.

– Były to ciężkie momenty dla mnie, jak i mieszkańców sołectwa. Wiele osób oddało kiedyś swoje grunty pod budowę szkoły. Dlatego nie dziwi mnie ich przywiązanie i sentyment, jakim darzą ten budynek – tłumaczy.

Wkrótce po zamknięciu szkoły zrodził się pomysł założenia stowarzyszenia. Jego nazwa wydała się oczywista wobec odkryć, jakich dokonano wówczas w kamieniołomie Zachelmie. Stowarzyszenie „W krainie tetrapoda” wzięło swą nazwę od prehistorycznego mieszkańca Zachelmia. Prezesem stowarzyszenia została Renata Salwa, natomiast jednym z jego członków jest Renata Janik – wiceprzewodnicząca Rady Powiatu w Kielcach. Współpraca parn układa się doskonale.

Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu była też pomysłodawczynią wigilii dla osób starszych mieszkających w Zachelmie. Uczestniczyło w niej ponad 60 osób. Sołtys zapewniła im transport, dzięki któremu goście uroczystości mogli bezpiecznie dotrzeć na miejsce. Dla wielu było to spore wydarzenie, gdyż przy stole wigilijnym zasiadał z nimi starosta kielecki Zdzisław Wrzałka.

Oprócz spotkania oplatkowego sołtys zorganizowała także sylwestra oraz kulig dla mieszkańców sołectwa. Każde z przedsięwzięć cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. Teraz pani sołtys skupia całą swoją uwagę na

W lipcu będę broniła pracę magisterską. Uważam, że nigdy nie jest za późno na realizację marzeń. Trzeba stawiać sobie wyzwania i wytrwale dążyć do wyznaczonego celu.

programie stowarzyszenia. Zamierza od września tego roku otworzyć przedszkole unijne, świetlicę środowiskową dla dzieci i młodzieży oraz Klub Seniora, a wszystko to w budynku dawnej szkoły. Wójt gminy – Szczepan Skorupski zadeklarował, że użyczy nieruchomości na przełomie maja lub czerwca.

– Z funduszu sołeckiego zostaną wyposażone pomieszczenia świetlicy i Klubu Seniora – wylicza sołtys Zachelmia.

Pani Renata cieszy się, że budynek szkoły znów będzie tętnił życiem. Położony jest w pięknym miejscu, nieopodal zalewu, i szkoda byłoby nie wykorzystać jego potencjału. – Znajduje się tu, ufundowany z funduszu sołeckiego, plac zabaw, a także boisko do gry w kosza – powstałe z pieniędzy unijnych oraz duże boisko do gry w piłkę nożną – wylicza.

Obecnie w budynku szkoły prowadzone są zajęcia fitness dla mieszkanki sołectwa, ale pani Renata planuje też specjalne ćwiczenia dla osób starszych. W ostatnich latach sołectwo znacznie się rozwinęło. Zachelmie wzbogaciło się o wielu nowych mieszkańców. Wpływ na popularność miejscowości miało zapewne odkrycie tetrapoda, które stało się szansą na wypromowanie okolicy. Jeszcze w tym roku Zachelmie zostanie podłączone do kanalizacji, co również podniesie komfort życia mieszkańców. Wkrótce ruszy też budowa drogi wraz z miejscem postojowym przy cmentarzu od drogi powiatowej nr 0306T do przejazdu kolejowego PKP wraz z budową chodnika. ■

Sołtysi zapraszają

Tradycyjnie w ostatni weekend czerwca odbędzie się Zjazd Sołtysów Województwa Świętokrzyskiego. Spotkanie odbędzie się w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Wąchocku już po raz dziewiętnasty.

W programie – uroczyste ogłoszenie wyników konkursu na Sołtysa Roku Województwa Świętokrzyskiego oraz doroczny Turniej Sołtysów. Dla uczestników zjazdu przewidziano różnego rodzaju konkursy, w których będą mieli możliwość zdobycia atrakcyjnych nagród rzeczowych. Feliks Januchta, wiceprezes Stowarzyszenia Sołtysów Ziemi Kieleckiej, chce zaskoczyć zawodników, tworząc nowe kategorie zmagania.

Zwycięzcą tegorocznej edycji konkursu na Sołtysa Roku Województwa Świętokrzyskiego został **Janusz Bednarz**, sołtys Radlina w gminie Górnio. ■

Zjazd absolwentów szkoły w Łopusznie

TEKST: DOROTA PRUSKA

Zdjęcia: archiwum szkoły

Pałac to jest to!

Łopuszańska rezydencja Dobieckich, w której mieści się Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5, znana jest jako „Pałac”.

Zdaniem młodzieży nauka w „Pałacu” to zaszczyt i coś wyjątkowego. Nie każdy przecież zgłębia wiedzę w zabytkowym murach, gdzie przeszłość zgodnie współlistnieje z teraźniejszością, tworząc jedyny w swoim rodzaju obraz żywej historii.

Jak dziś „Pałac”, tak kiedyś Liceum Ogólnokształcące w Łopusznie było renomowaną szkołą, cieszącą się ogromną popularnością wśród młodzieży.

Historię szkoły tworzą wyjątkowi ludzie. Są wśród nich dyrektorzy i nauczyciele, którzy położyli olbrzymie zasługi w dziele organizacji oraz prowadzenia działalności dydaktyczno-wychowawczej na jak najwyższym poziomie. Nie sposób wymienić tu wszystkich utalentowanych uczniów – obecnie nauczycieli, lekarzy, prawników, pilotów, architektów, artystów plastyków, sportowców i wszystkich tych,

k którzy cieszą się społecznym uznaniem.

Irena Marcisz

Jacek Barański

Placówka szczeni się znanymi absolwentami, wśród których są m.in.: Jacek Barański – członek Zarządu Powiatu w Kielcach, Leszek Michalski – kierownik Biura Rady Powiatu i Obsługi Zarządu Starostwa Powiatowego w Kielcach. Irena Marcisz – długoletni dyrektor ZSP nr 5 w Łopusznie,

prezes Stowarzyszenia „Geniusz”, ks. dr Grzegorz Kaliszewski – rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach, ks. dr Adam Perz – adiunkt naukowo-dydaktyczny w Instytucie Teologii Moralnej na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie, wykładowca w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach, prezes Stowarzyszenia „Grono Przyjaciół Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach”, dr n. med. Zdzisław Domagała – wspaniały lekarz pediatra, dyrektor do spraw lecznictwa Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego w Kielcach, konsultant wojewódzki ds. pediatrii, dr Ireneusz Krawczyński – przewodniczący Wydziału III Rodzinnego Sądu Rejonowego w Opatowie.

Oto jak wspomina lata szkolne ksiądz dr Adam Perz:

– Byłem uczniem Liceum Ogólnokształcącego w Łopusznie w latach 1978–1982. Z tamtych lat wspominam

Ks. Grzegorz Kaliszewski

bardzo serdecznie wszystkich profesorów naszego liceum. Byli bardzo wymagający i troszczyli się o to, aby uczniowie zdobyli wiedzę, ale także rozwijali swoje człowieczeństwo. Jednocześnie w kontaktach z uczniami byli bardzo ludzcy, otwarci i wyrozumiali. Pamiętam też doskonale wszystkich kolegów i koleżanki z mojej klasy. Czas szkoły średniej był bardzo trudny, na ten okres przypadł między innymi

stan wojenny i... nasza pamiętna studniówka. W tym czasie miało też miejsce wydarzenie bez precedensu: wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża. To w tamtych latach dojrzało moje powołanie kapłańskie. Matura stała się „przepustką” do Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach.

Wszystkich byłych uczniów „Pałacu” szkoła zaprasza na zjazdy absolwentów.

Inicjatorem i organizatorem tych sentymentalnych spotkań po latach jest dyrektor Irena Marcisz, która przyznaje, że to niepowtarzalna okazja do przywołania wspomnień, wzmocnienia więzi koleżeńskich czy ożywienia kontaktów towarzyskich.

W „Księdze Pamiętkowej Absolwentów” znaleźć można bardzo osobiste, wzruszające wpisy, pozdrowienia, sentencje, wiersze, podziękowania, życzenia. Zapiski te dokumentują szkolną codzienność, są świadectwem żywej pamięci o ludziach i wydarzeniach minionych lat. To bezcenna historia szkoły, wspomnienie ludzi i wydarzeń. Za rok, za dwa i dziesięć lat w księdze tej pojawiają się wpisy dzisiejszych uczniów. ■

Zdzisław Domagała

Ks. Adam Perz

Pałac Dobieckich powstał w 1897 roku według projektu Władysława Marconiego. Jego fundatorem był Eustrachy Dobiecki, który nową, okazałą siedzibę rodu zbudował w miejsce starej, drewnianej, która spłonęła. Podczas I wojny światowej pałac dotknął pożar. W 1936 roku przeprowadzono odbudowę zniszczonego obiektu. Po II wojnie światowej majątek ziemski przeszedł na rzecz Spółdzielni Produkcyjnej w Łopusznie. Pod koniec lat 40. przeprowadzono remont i adaptację budynku na potrzeby szkoły. Obecnie mieści się tutaj Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łopusznie, dla którego organem prowadzącym jest powiat kielecki.

W gościnnej Pyzówce

Najpierw było marzenie o miejscu – z dala od zgiełku miasta, szumu i pośpiechu. To miejsce musiało koniecznie pachnieć grzybami. A Pyzówka przyszła na samym końcu – stanęła na drodze i nijak nie chciała z niej zejść. BARBARA WOJCIECHOWSKA została więc tu na zawsze.

Pyzówkę oblały promienie wiosennego słońca. Złote refleksy wędrują po drewnianych belkach, co i rusz przeglądając się w szybach. Prezes wygrzewa się leniwie, choć wciąż spogląda wokół czujnymi oczyma. Pani Basia zaciera z radości ręce – za chwilę wszystko wokół zrobi się tak bardzo zielone!

■ Miłość, która trwa do dziś

Do wsi dojeżdża się leśną drogą. Dom, skryty za wysokim, drewnianym płotem, wylania się powoli. Barbara Wojciechowska właśnie tu – w rozciągającym się wokół zaciszu, we wsi Gluchów-Lasy – znalazła swój raj na ziemi. Wokół gospodyni cały czas kręci się jej pięciu czworonożnych towarzyszy – prym wiedzie Prezes, który czujnym okiem ogląda każdego nowego przybysza, a Maks co i rusz podchodzi do nas i doprasza się, by go głaskać.

– Dom na wsi był moim marzeniem – uśmiecha się pani Basia. Przez lata była klasyczną mieszczką: mieszkanie w bloku na kieleckim osiedlu, praca w urzędzie. I tak kręciło się przez wiele lat, aż przyszedł rok 2002.

– Zaczęłam szukać chałupki na wsi. Warunek był jeden: wokół musiały być grzybne lasy – wspomina gospodyni. Trzeba bowiem wiedzieć, że pani Basia jest zapaloną zbieraczką „kapeluszy”. Jak sama wyznaje – żyje po to, aby zbierać grzyby...

A więc szukała odpowiedniego miejsca. Pomógł jej znajomy weterynarz z Rakowa, który polecił jej właśnie Gluchów-Lasy. Wtedy to zaczęła się ta niezwykła przygoda i wielka miłość, która nieprzerwanie trwa do dziś.

– Dom był w opłakanym stanie, istna ruina, ale zdecydowała stojąca obok niego szarnia na śliwki. Oczami wyobraźni widziałam suszące się tam grzyby – dodaje Barbara Wojciechowska.

Powoli, krok po kroku remontowała kolejne części tego królestwa, by w 2007 roku przeprowadzić się tu na stałe. Zostawiła wyasfaltowane ulice, zgiełk miasta i jazgot samochodów. Wkrótce w jej Pyzówce zaczęły pojawiać się zwierzęta – psiaki, które dziś są jej najwierniejszymi przyjaciółmi.

Co ciekawe, wcale nie od początku miała tu działkę agroturystyka. Wszystko zadziało się przez przypadek. Pewnego dnia przejeżdżał obok Stanisław Gratka, który od lat prowadzi gospodarstwo agroturystyczne, zajął, posiedział chwilę i namówił panią Basię, by przygotowała miejsca dla gości. I tak zrodziła się Pyzówka.

■ Wszędzie grzyby

– Dlaczego Pyzówka? – pytamy gospodynię, a ta z uśmiechem odpowiada, że od lat przyjaciele mówią na nią Pyza.

– Wystarczy na mnie spojrzeć i od razu wiadomo, że jestem Pyzą – dodaje z błyskiem w oku.

Miłością pani Basi są grzyby. W poszukiwaniu dorodnych egzemplarzy zapuszcza się w najdalsze zakątki, zna miejsca, gdzie można liczyć na prawdziwy wysyp prawdziwków czy borowików. – Na grzyby jeździłam nawet do Poznania – mówi. – Taka już jestem szalona.

Właścicielka Pyzówki zdradza, że nigdzie nie ma tyle grzybów, ile w okolicach Rakowa. Kanie, prawdziwki, podgrzybki... Czego dusza zapagnie.

– Wystarczy dobrze się schylić – poucza i stawia przed nami pachnące kromki z zieleniakami i maślakami. Tak przyrządzać grzyby jak pani Basia nie potrafi nikt. I damy sobie uciąć rękę, że nikt nie wpadłby na pomysł, by grzyby wykorzystać na przykład do sporządzenia... aromatycznej nalewki. Nasza bohaterka jest też mistrzynią pasty borowikowej, za którą otrzymała nagrodę Złotej Borówki.

Przepis jest niepowtarzalny, bowiem jest w nim pewna tajemnica, której nie zdradzę – zastrzega pani Wojciechowska. Przyrządza także świetny smalec z grzybami, karpia w kremie borowikowym, gołąbki z kaszą gryczaną i grzybami oraz masło z grzybów. Albo małe kanie marynowane na słodko. Pychota! Ludzie przyjeżdżają do niej i spisują jej oryginalne przepisy, zatrzymują się na kilka dni, by odpocząć w niezwykłym miejscu, przez które przebiega obszar Natura 2000. Zdewastowany niegdyś dom pani Barbara zamieniła w klimatyczne, pełne niepowtarzalnych bibelotów, miejsce. Ale równie ważna jak ten sielski, niczym niezmacony nastrój jest niezwykła osobowość Barbary Wojciechowskiej, jej otwartość, pogoda ducha i zaraźliwa radość. Nic więc dziwnego, że ci, którzy raz tu zawitają, wciąż wracają, by podładować akumulatory. Bo takich miejsc jak Pyzówka nie spotyka się na każdym kroku. ■

– Dlaczego Pyzówka? – pytamy gospodynię, a ta z uśmiechem odpowiada, że od lat przyjaciele mówią na nią Pyza.

Czy w związku z budową zjazdu z drogi na działkę z przepustem usytuowanym w ciągu rowu przydrożnego, konieczne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego?

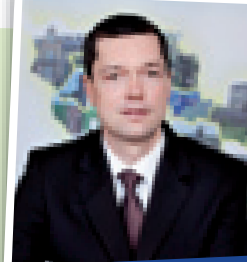
Sebastian Nowackiewicz,
naczelnik Wydziału Rolnictwa,
Leśnictwa i Ochrony Środowiska
w Starostwie Powiatowym
w Kielcach:

– W ostatnim czasie do naszego wydziału wpływa dużo pytań dotyczących budowy wjazdu z drogi na działkę. Odpowiedź ma bezpośredni związek z rowami przydrożnymi, które służą korzystaniu z wód poprzez przejmowanie i odprowadzanie ich z pasa drogowego. Dzięki nim wody opadowe i roztopowe są usuwane, a przez to odwadniane są grunty i obiekty budowlane.

Na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 19 ustawy prawa wodnego, rowy przydrożne zaliczane są do urzą-

dzeń wodnych, definiowanych jako urządzenia służące kształtowaniu zasobów wodnych oraz korzystaniu z nich. Dlatego też wykonanie przepustu na rowie przydrożnym, w związku z budową zjazdu z drogi na działkę, wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na jego przebudowę. Jest to konieczne, ponieważ kiedy zakładamy przepust rurowy do rowu trapezowego, to zmieniamy jego przekrój.

Należy także zauważyć, że zmiana parametrów koryta rowu może spowodować zaburzenia w funkcjonowaniu dotychczasowego systemu odwadniającego, prowadząc do szkodliwego oddziaływania na grunty sąsiednie. Dlatego w pozwoleniu wodnoprawnym należy określić usytuowanie i warunki wykonania przepustu, zapobiegając

Sebastian Nowackiewicz

wystąpieniu niekorzystnych zmian w sposobie odprowadzania wód.

Jeżeli inwestycja usytuowana jest przy drodze publicznej (gminnej, powiatowej, wojewódzkiej, krajowej), to inwestor musi wystąpić do zarządcy drogi o warunki techniczne na wykonanie zjazdu. Należy to zrobić przed złożeniem wniosku (wraz ze stosowną dokumentacją) o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego. Wnioski rozpatrywane są w Referacie Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. (ań.)

■ BIELINY

Wójt Sławomir Kopacz uczestniczył w Forum Debaty Publicznej w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. Dyskutowano nad założeniami „Kanonu lokalnych konsultacji społecznych”.

■ BODZENTYN

Odbyły się uroczystości 70. rocznicy bestialskiego mordu, dokonanego na mieszkańcach Wiąki i Kapkazów. Uczestnicy obchodów złożyli wiązanki i zapalili znicze, będące symbolem pamięci o bohaterach tamtych dni.

■ CHĘCINY

Przekazano plac budowy na zagospodarowanie Wzgórza Zamkowego. W ramach projektu „Zamek Królewski w Chęcinach historycznym miejscem mocy Ziemi Świętokrzyskiej...” m.in. zrekonstruowany zostanie skarbiec i zamkowa kaplica.

■ CHMIELNIK

Uczczono pamięć ofiar zbrodni katyńskiej. Uroczystości rozpoczęły się od złożenia kwiatów i zapalenia zniczy przed Pomnikiem Katyńskim w Chmielniku. Następnie w kościele parafialnym odprawiono mszę świętą.

■ DALESZYCE

Po okresie zimowym wystartował rowerowy MTB Crooss Maraton. Miejscem startu był nowy Rynek. Dopisała zarówno pogoda, jak i zawodnicy.

■ GÓRNO

Reprezentacja Gimnazjum w Górnym (Bartłomiej Krawczyk, Kamil Ksel oraz Krzysztof Sobczyk) po raz pierwszy w historii szkoły i gminy zajęła III miejsce w Wojewódzkim Turnieju Drużynowego Tenisa Stołowego Chłopców.

■ ŁAGÓW

Gmina zakupiła nowy, dziewięciomiejscowy mikrobus marki Renault Trafic, przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych. Samochód jest wyposażony w windę, która umożliwi transport osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

■ ŁOPUSZNO

XIV Powiatowe Targi Pracy odbyły się w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Łopusznie.

■ MASŁÓW

Gminna Biblioteka Publiczna w Masłowie ogłasza konkurs plastyczny „Tuwim na wesoło”. Jego celem jest wykonanie zakładki do książki, inspirowanej wierszami poety.

■ MIEDZIANA GÓRA

Klub Aktywnych Kobiety oraz stowarzyszenie Spektrum Możliwości zapraszają panie na wspólne spaceru nordic walking. Informacje pod numerem telefonu 662 105 788.

■ MNIÓW

Rada Gminy w Mniowie przegłosowała uchwałę w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Mniów w 2013 roku.

■ MORAWICA

Wojciech Pieczaba z Morawicy zdobył tytuł Mistrza Polski w kulturystyce w kategorii do 95 kilogramów.

■ NOWA SŁUPIA

Adrian Folwarski z III klasy Publicznego Gimnazjum w Zespole Szkół w Rudkach został finalistą Wojewódzkie-

go Konkursu Historycznego, zorganizowanego przez Kuratorium Oświaty w Kielcach.

■ PIERZCHNICA

Gmina przystąpiła do akcji organizowanej przez Fundację Ekologiczną Arka „Listy dla Ziemi”. Akcja ma wesprzeć gminę w działaniach edukacyjnych i promocyjnych związanych z tzw. nową ustawą śmieciową.

■ PIEKOSZÓW

Już po raz piąty przyznana zostanie nagroda „Bobra” Lokalnej Grupy Działania Dorzecze Bobrzy. Termin zgłaszania kandydatur upływa 30 maja.

■ RAKÓW

I Szumska Drużyna Harcerska „Promień” podsumowała swoją działalność. Harcerze m.in. znaleźli się w gronie drużyn, które przywoziły Betlejemskie Światło Pokoju z miejscowości Svit na Słowacji.

■ SITKÓWKA-NOWINY

Zgłoszenie psów do oznakowania dotyczy wszystkich właścicieli zwierząt. Jeśli właściciele dopełnią wszelkich formalności, psy zostaną nieodpłatnie oznakowane chipem. Więcej informacji pod numerem telefonu: 41 347 50 73.

■ STRAWCZYN

Laur Świętokrzyski w kategorii „Innowacyjna Gmina” powędrował do Strawczyna. Nagroda przyznawana jest przez wojewodę świętokrzyskiego.

■ ZAGNAŃSK

Wystartował pilotażowy program „Mania Działania”. Skierowany jest on do młodzieży i wspiera inicjatywy młodych.

(alis.)

Fotogaleria

